

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΠΛΑΝΗΤΙΣΤΗΜΙΟΥ 47-49
ΑΘΗΝΑ 105-64
ΟΔΟΜΕΛΕΙΑ

Αθήνα, 19/4/2007

Αριθ. καταθέσεως: 6497/2006

ΕΠΙΣΤΑΣΗ
10-5-07
ΕΙΡΗΝΗ Χ. ΤΑΛΑΝΤΙΔΟΥ

Βοηθός Εισηγητής: Δ. Πυργάκης

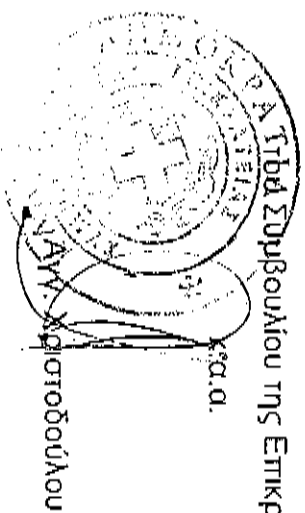
Π ρ ο ς
Το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος
Διοδού 26
Αθήνα

Σας κοινοποιούμε αντίγραφο της από 11/11/2006 αίτησως ακυρώσεως των: Αστικής Εταιρίας "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΗΡΟΝΟΜΙΑΣ", κ.λπ. (5 απ.) κατά ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΑΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΝ ΕΡΓΩΝ της οποίας δικόσιμος έχει ορισθεί η 1^η Ιουνίου 2007, ημέρα Παρασκευή, ώρα 9.30 π.μ. και εισηγητής η Σύμβουλος Αικ. Σακελλαροπούλου, για να λάβετε γνώση και για κάθε άλλη νόμιμη συνέπεια.

Με εντολή της Εισηγητού της υποθέσεως
Ο Προϊστάμενος

της Διεύθυνσης της Γραμματείας
της Σύμβουλου της Επικρατείας

Α.Α.
Αγγ. Χριστοδούλου

ΔΙΟΙΚ. ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ 12
106 73 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 36.13.117

ΓΕΩΡΓΙΑ Γ. ΚΟΥΡΟΥΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΔΡΟΣ ΣΩΛΩΝΙΩΝ 12 - ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 103 71 - ΤΗΛ. 010 36 13 117
FAX: 027755918 - ΔΟΥ. Δ. ΑΣΗ-420Ν

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΣ
ΑΠΟΡΡΙΨΕΩΣ ΑΝΕΡΓΩΝ
ΕΣΠΑ 032703110 ΑΓ. ΕΥΣ. ΑΘΗΝΩΝ
ΤΗΛ. 210 52179-9-924901 FAX 03272
ΚΟΛΛΙΝΟΣ 44 - ΑΘΗΝΑ 115 72
E-mail: 170107@eth.torinst.gr

ΕΠΕΤΕΙΟ ΚΡΕΤΟ, ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΑΙΩΝ 10 - ΑΘΗΝΑ
Τ.Κ. 106 82 - ΤΗΛ. 82 52 180

ΒΑΣΙΛΗΣ Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΑΜΙ. Δ. Π. 0177
ΕΝΙΑ 28 ΑΘΗΝΑ 115 28
ΤΗΛ. 210 77 00 362

**ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
(ΤΜΗΜΑ Δ')**

ΑΙΤΗΣΗ

6497

73-11-2004

1. της αστικής εταιρίας με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Τριπόδων 28, και εκπροσωπείται νόμιμα,

2. του Δήμου Μεσολόγγιου, που εδρεύει στο Μεσόλογγι (Μάγλιερ 20) και εκπροσωπείται νόμιμα,

3. του Δήμου Αιτωλικού που εδρεύει στο Αιτωλικό (πλάτεια Γ. Διακοτά) και εκπροσωπείται νόμιμα,

4. του Δήμου Ινάχου, που εδρεύει στο Νέο Χαλκιδιόπουλο και εκπροσωπείται νόμιμα και

5. της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αιτωλοακαρνανίας, που εδρεύει στο Μεσόλογγι, πλάτεια Μπότσαρη, και εκπροσωπείται νόμιμα και

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΥΡΩΣΗ

1. της με αριθμ. 375/ΚΕ 1900/18-3-2005 απόφασης του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. που ανέκρινε το αποτέλεσμα της δημοπρασίας για την εκτέλεση του έργου «αποπεράτωση φράγματος Συκιάς», η οποία επανήλθε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 13 παρ. 4 του ν. 3481/2006 (ΦΕΚ Α' 162/2-9-2006),

2. της μονομερούς κατακυρωτικής πράξης του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., της οποίας η έκδοση συνάγεται από τη σύναψη σύμβασης για την κατασκευή του ανωτέρω έργου με την εταιρία «ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ», με βάση την αυτή ως άνω διάταξη του ν. 3481/2006,
3. της γραπτής ή προφορικής εντολής του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και κάθε αρμόδιου οργάνου του Δημοσίου για την εκτέλεση του αυτού ως άνω έργου, καθώς και κάθε πράξης ή υλικής ενέργειας που κατατίθει στον ίδιο σκοπό και στηρίζεται στη διάταξη του άρθρου 13 παρ. 4 του ν. 3481/2006,
4. κάθε άλλης συναφούς διοικητικής πράξεως ή παραλείψεως, προγενέστερης ή μεταγενέστερης.

A.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Με την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη, εγκρίθηκε το αποτέλεσμα της δημοπρασίας για την εκτέλεση του έργου με τον τίτλο «Ανοπερότωση του φράγματος της Συκιάς» και ολοκληρώθηκε η διαδικασία του σχετικού διαγωνισμού, προϋπολογισμού 170.000.000 Ευρώ. Η αποπερότωση του φράγματος αυτού εντάσσεται στα έργα εκτροπής του άνω ρού του ποταμού Αχελώου.
2. Η ως άνω κατακυρωτική πράξη ακυρώθηκε από το Δ' Τμήμα του Δικαστηρίου Σας με την με αριθμ. 1186/2006 απόφαση, που εκδόθηκε μετά την 1688/2005 απόφαση της Ολομέλειας. Η τελευταία είχε κρίνει παράνομη την με αριθμ. πρωτ. Α.Π.131957/19-3-2003 κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών Δημόσιας

Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Ανάπτυξης, Γεωργίας και Πολιτισμού που αφορούσε επί λέξει την «Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για την κατασκευή και λειτουργία των έργων μερικής εκτροπής του Άνω Ρου του Αχελώου ποταμού προς τη Θεσσαλία». Και τούτο, για τον λόγο ότι της εκδόσεως της ως άνω αποφάσεως δεν είχε προηγηθεί η απαιτούμενη από την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία έγκριση προγράμματος για την ανάπτυξη υδατικών πόρων. Μετά την κατά τα ανωτέρω ακύρωση της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του έργου, το Δικαστήριό Σας έκρινε επίσης ακυρώτεια την κατακυρωτική απόφαση για τα έργα του φράγματος της Συκιάς, κρίνοντας ότι η ακυρωθείσα πράξη αποτελούσε νόμιμη προϋπόθεση για την εκτέλεση του έργου. Σημειώνεται ότι με απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Δικαστηρίου Σας, η εκτέλεση της κατακυρωτικής αποφάσεως είχε ανασταλεί.

3. Παρά την ακύρωσή της και, συγκεκριμένα, με τη διάταξη του άρθρου 13 παρ. 4 του ν. 3481/2006 (ΦΕΚ Α' 162/2-9-2006), η ίδια πράξη επανήλθε σε ισχύ από την 31.8.2006, ημερομηνία πραγματικής κυκλοφορίας του οικείου φύλλου της *Εφημερίδος της Κυβερνήσεως*. Ειδικότερα, με την τελευταία αυτή διάταξη, ορίσθηκε επί λέξει ότι δημόσια έργα, τα οποία «δημοπρατήθηκαν και κατασκευάσθηκαν ή βρίσκονται στο στάδιο κατασκευής και αφορούν σε έργα εκτροπής του άνω ρού του ποταμού Αχελώου προς Θεσσαλία [...] επιτρέπεται να λειτουργήσουν ή να ολοκληρωθεί η κατασκευή τους σύμφωνα με το εγκρινόμενο σχέδιο διαχείρισης» των λακανών απορροής των ποταμών Αχελώου και Πηνειού Θεσσαλίας και τους επίσης εγκρινόμενους από το ίδιο άρθρο περιβαλλοντικούς όρους.

4. Πράγματι, με τον ίδιο νόμο (άρθρο 13 παρ. 1), το επίμαχο έργο χαρακτηρίσθηκε ως μεγάλης κλίμακας και εθνικής σημασίας. Με αυτό το δεδομένο, η παρ. 2 του άρθρου 13 ανέκρινε καταλείπώς εν είδει Παραρτήματος το Σχέδιο Διαχείρισης των λακανών απορροής των ποταμών Αχελώου και Πηνειού που είχε εκπονηθεί από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ και εγκριθεί, την 30.6.2006, από την Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων του ίδιου Υπουργείου. Περαιτέρω, ως Παράρτημα, εγκρίθηκε με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου η σχετική Μελέτη

Περιβαλλοντικών Όρων και τέθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για την κατασκευή και λειτουργία του ίδιου έργου. Με την ίδια διάταξη πιστοποιείται περαιτέρω ότι, για την έγκριση των ως άνω όρων, τηρήθηκαν όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες -συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών δημοσιοποίησης και διαβούλευσης με το ενδιαφερόμενο κοινό και τις συναρμόδιες υπηρεσίες - και ορίζεται ότι η τήρηση των εν λόγω όρων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση των έργων και βαρύνει τον φορέα εκτέλεσης και λειτουργίας του.

5. Από τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι ο ν. 3481/2006 δεν καταλείπει γάρον στοόδιο εκδόσεως νέων διοικητικών πράξεων για την εκτέλεση του επιμαχου έργου και ότι, κατά συνέπεια, εκτός από τις πράξεις που κυρώθηκαν ευθέως από το άρθρο 13, κατά τα λοιπά, από της δημοσιεύσεώς του, επανήλθαν σε ισχύ όλες οι πράξεις που είχαν προηγηθεί των ακυρωτικών αποφάσεων του Δικαστηρίου Σας, μεταξύ των οποίων και η πρώτη προσβαλλόμενη.

6. Σε κάθε περίπτωση, η παρούσα ασκείται παραδεκτώως όσον αφορά την δεύτερη προσβαλλόμενη. Και τούτο, καθ' όσον από την συναφείσα μεταξύ της αναδόχου του έργου και του αρμοδίου Υπουργού, μεταγενέστερη σύμβαση συνάγεται, κατά την σχετική νομολογία του Δικαστηρίου Σας, η μονομερής διοικητική πράξη που αφορά την εκτέλεση του έργου (ΣΤΕ επτ. 1606/2005). Πάντως, με δεδομένο ότι οι εργασίες κατασκευής του φράγματος της Συκιάς, μετά τη δημοσίευση του ν. 3481/2005, ξεκίνησαν εκ νέου και μάλιστα με εντατικούς ρυθμούς, με την παρούσα ζητείται η ακύρωση και της έγγραφης ή προφορικής εντολής του αρμοδίου Υπουργού για την επανέναρξη και συνέχιση των ως άνω εργασιών, καθώς και κάθε άλλης πράξης ή υλικής ενέργειας κατατείνει στον ίδιο σκοπό (πρβλ. ΣΤΕ Ολομ. 1288/1992, 1797/1949, 33/1931).

7. Η πρώτη αιτούσα είναι μη κερδοσκοπικό σωματείο, στους σκοπούς της οποίας περιλαμβάνεται η προστασία του περιβάλλοντος με κάθε νόμιμο μέσο, συμπεριλαμβανομένης και της άσκησης των κατάλληλων ένδικων βοηθημάτων. Όσο για τους τρεις επόμενους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, και την πέμπτη ένωση των πρωτοβάθμιων

οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης του νομού Αιτωλοακαρνανίας, η προστασία του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος της περιοχής τους περιλαμβάνεται στις κατά το νόμο αρμοδιότητές τους.

8. Έχοντας κατά συνέπεια άμεσο και εμεστώως έννομο συμφέρον, οι αιτούντες ζητούν την ακύρωση των προσβαλλόμενων πράξεων για τους ακόλουθους λόγους και για όσους επιφυλάσσονται να προσθέσουν εν καιρώ :

B.

Λόγοι ακυρώσεως

I. Παράβαση του άρθρου 26 Σ.

9. Οι προσβαλλόμενες είναι ακυρώτες, καθ' ό μέτρο στηρίζονται στις διατάξεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 13 του ν. 3481/2006, οι οποίες αντιβαίνουν το άρθρου 26 Σ.

10. Πράγματι, οι ως άνω νομοθετικές διατάξεις περιενδύουν με το κύρος τυπικού νόμου ρυθμίσεις οι οποίες, ως εκ της φύσεως τους, αποτελούν αντικείμενο της εκτελεστικής εξουσίας και, γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, θα έπρεπε να είχαν περιληφθεί σε διοικητική πράξη. Κατά τούτο, οι ως άνω νομοθετικές διατάξεις προσβάλλουν την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Πολύ περισσότερο που, όπως θα μπορούσε εύκολα να συναχθεί από την από 30.6.2006 εισηγητική έκθεση και από την σχετική συζήτηση στη Βουλή, η κύρια *ratio* των ανωτέρω ρυθμίσεων δεν ήταν άλλη από την αποτροπή του ακυρωτικού ελέγχου του Δικαστηρίου Σας και την στέρηση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας των θιγομένων. Υη' αυτή την έννοια, πέρα από το άρθρο 26 Σ., οι κρίσιμες εν προκειμένω ρυθμίσεις βρίσκονται σε ευθεία αντίθεση και με το άρθρα 20§1 και 95§1 περ. α' Σ.

II. Παράβαση της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ

11. Οι προβαλλόμενες είναι ακυρωτές, διότι η διάταξη του άρθρου 13 του ν. 3481/2006, στην οποία στηρίζονται, παραβιάζει ευθέως την Οδηγία 2001/42/ΕΚ της 27-6-2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση), της οποίας η εφαρμογή κατέστη υποχρεωτική από 21-4-2004 και εντεύθεν.

12. Πράγματι, σύμφωνα με τις διατάξεις της ως άνω Οδηγίας (άρθρο 3§2 και 4), σχέδια ή προγράμματα τα οποία σφοδρούν, μεταξύ άλλων, την γεωργία, την ενέργεια, τη διαχείριση υδάτινων πόρων και έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ή σημαντικές συνέπειες σε περιοχές που προστατεύονται από την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ (NATURA 2000), υποβάλλονται υποχρεωτικά σε ειδική εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεών τους πριν από την έγκρισή τους ή την έναρξη της σχετικής νομοθετικής διαδικασίας εγκρίσεώς τους (άρθρο 4). Η εκτίμηση αυτή συνίσταται στην εκπόνηση περιβαλλοντικής μελέτης, τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων, αλλά και την συνεκτίμηση της περιβαλλοντικής μελέτης και των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων κατά τη λήψη των σχετικών αποφάσεων (άρθρο 2 εδ. β και γ). Σημειώνεται ότι η εφαρμογή της ΕΛΛΑΔΟΣ στις διατάξεις της εν λόγω Οδηγίας έγινε καθυστερημένα και μετά την παραπομπή της στο ΔΕΚ (υπόθεση C-68/2006), με την με αριθμ. 107017///28-8-2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος (ΦΕΚ Β' 1225/5-9-2006),

13. Στην προκειμένη περίπτωση, αν και πρόκειται για έργο το οποίο αφορά και τους τρεις από τους ανωτέρω αναφερόμενους τομείς και, επί πλάγιον, θίγει περιοχές που περιλαμβάνονται στο δίκτυο NATURA (Ασπροπόταμος, Κοιάδα Αχελώου, Δημοθαλάσσα Μεσολογίου-Αιτωλικού κ.λπ.), εν

τούτοις της νομοθετικής εγκρίσεως του δεν προηγήθηκε η στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση των επιπτώσεών του.

ΙΙΙ. Παράβαση της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ

14. Εξ άλλου, οι προσβαλλόμενες είναι ακυρωτές καθ' ό μέτρο στηρίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 3481/2006, με την οποία εγκρίθηκε το Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών απορροής των ποταμών Αχελώου και Πηνειού Θεσσαλίας, κατά παράβαση των διατάξεων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ της 23.10.2000 «Πλαίσιο κοινοτικής δράσης στον τομέα προστασίας των υδάτων» (L 337).

15. Πράγματι, η Οδηγία 2000/60 ΕΚ για την προστασία των υδάτων, οι διατάξεις της οποίας εφαρμόζονται υποχρεωτικά από την 22-12-2003, μετέβαλε άρδην τις σχετικές ρυθμίσεις, αποκλείοντας κάθε χρησιμοθηρική προσέγγιση της εκμετάλλευσής τους. Ειδικότερα, ενώσω η νομοθεσία της προηγούμενης γενιάς αντιλαμβάνονταν το νερό ως πόρο ανεπιριοριστως αξιοσημείωτο για «κάθε Χρήση» (ηρβλ. η.Χ. άρθρο 153 ν. 1739/1987), η εν λόγω Οδηγία (βλ. ιδίως παρ. 1,11, 16 και 33 του προοιμίου και άρθρα 3 παρ. 1 και 4 και 4 παρ. 1 ε. ο και γ) επιβάλλει ως πρώτιστο μέλημα την προστασία και διαφύλαξη των υδατικών πόρων και, μόνον εφ' όσον τούτο έχει διασφαλισθεί, την διάθεσή τους για την ικανοποίηση των διαφόρων αναγκών του ανθρώπου. Για τον λόγο αυτόν, τα κράτη μέλη οφείλουν να προβούν σε μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό για την χρήση των υδάτινων αποθεμάτων τους, με την κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης (άρθρο 1 εδ. α' έως γ', και άρθρα 8, 9 και 13, βλ. επίσης και Παράρτημα ΙΙ άρθρο 2.1 και Παράρτημα V, άρθρο 2). Εξ άλλου, όσον αφορά ειδικότερα τις περιοχές λεκανών απορροής, το άρθρο 3 παρ. 1 της ίδιας Οδηγίας επιβάλλει στα κράτη μέλη να προσδιορίσουν τις επί μέρους λεκάνες απορροής ποταμού και να τις υπαγάγουν σε επί μέρους ενότητες, στο πλαίσιο ενός γενικού σχεδίου. Η Οδηγία 2000/60 απαιτεί, με άλλα λόγια, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό σχεδιασμό της διαχείρισης των υδάτων.

16. Στην προκειμένη περίπτωση, αν και το έργο χαρακτηρίζεται από την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3481/2006, ως έργο μεγάλης κλίμακας και απαιτούμενος από την Οδηγία 2000/60/ΕΚ σχεδιασμός, δεν έχει προηγηθεί ο συνολολογει και η ίδια η από 30-6-2006 εισηγητική έκθεση, που συνοδεύει του την σχετική τροπολογία, με τη σκέψη ότι αυτός δεν είναι αναγκαίος. Και τούτο επειδή τόχα οι διατάξεις της Οδηγίας 2000/60 προβλέπουν μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος του 2009 για την έγκριση σχεδίων διαχείρισης των υδάτινων διαμερισμάτων της χώρας. Εν τούτοις, η Οδηγία δεν προβλέπει μεταβατική περίοδο προσσαρμογής. Ακόμη όμως και αν την προέβλεπε, και πάλι δεν θα μπορούσε να δικαιολογήσει την έγκριση του ετήσιου αποσπασματικού σχεδίου διαχείρισης. Διότι, κατά τη νομολογία του ΔΕΚ, κατά στην διάρκεια της προθεσμίας για την μεταφορά της κοινοτικής νομοθεσίας, το κράτη-μέλη σφείλουν να ανέχουν από της θέσπιση διατάξεων ικανών να διακυβέυσουν σοβαρά το επιδιωκόμενο από αυτήν αποτέλεσμα (βλ. ΔΕΚ 18.12.1997, *Environnement Wallonie*, σκέψεις 44-45 και 50).

IV. Παράθεση της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ

17. Περαιτέρω, οι προσβαλλόμενες είναι ακυρωτές διότι στηρίζονται στη διάταξη του άρθρου 13 παρ. 3 του ν. 3481/2006, η οποία αντιβαίνει στις διατάξεις της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ (L 175), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 97/11/ΕΚ (L 73).

18. Πρώγμωσι, κατά το άρθρο 1 παρ. 5 της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, όπως αυτή ερμηνεύεται παγίως από το ΔΕΚ (βλ. αντί πολλών ΔΕΚ της 19-9-2000, C-287/1998), η διαδικασία της νομοθετικής έγκρισης σχεδίων που έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της, είναι εξαιρετική και πρέπει να δικαιολογείται από ειδικούς λόγους. Ακόμη όμως και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές, η σχετική νομοθετική ρύθμιση πρέπει να είναι προϊόν επιστημονικής μελέτης, με την οποία να γίνεται εκ των προτέρων εκτίμηση των επιπτώσεων που θα έχει το σχεδιαζόμενο έργο στο περιβάλλον, καθώς και να έχει προηγηθεί

αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων. Περαιτέρω, κατά την ίδια πάντοτε διάταξη, ο νομοθέτης προτού προβεί στη ρύθμιση οφείλει να ακολουθήσει τη διαδικασία δημοσιότητας και ενημέρωσης του κοινού και των αρχών, βέτονας υπ' όψη τους το περιεχόμενο της μελέτης και παρέχοντας τη δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων ή ενστάσεων τόσο ως προς την τυχόν υποδείξη εναλλακτικών λύσεων όσο και ως προς τη διατύπωση προτάσεων σε σχέση με τη θέση και τον τρόπο κατασκευής του.

19. Στην προκειμένη περίπτωση, η ρύθμιση του άρθρου 13 παρ. 3 του ν. 3481/2006 δεν πλήρηι τις ως άνω προϋποθέσεις. Ειδικότερα, ειρήχθη στην σχέδιο νόμου «Τροποποιήσεις στη νομοθεσία για το Εθνικό Κτηματολόγιο, την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων έργων και μελετών και άλλες διατάξεις». Στην αιτιολογική έκθεση της τροπολογίας γίνεται και άλλες αναφορά στο ιστορικό του έργου και στο όφελος που θα προκύψει τόχα από την κατασκευή του για τη Θεσσαλία, Χαρακτηρίζοντας για τον λόγο αυτόν το έργο ως μεγάλο εθνικής κλίμακας. Πέραν όμως των διαπιστώσεων αυτών, ουδόλως δικαιολογείται η προσφυγή στην εξαιρετική περιβαλλοντικών όρων του. Και, ασφαλώς, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί τέτοιος λόγος η αποτροπή του δικαστικού ελέγχου της σχετικής διοικητικής πράξης ή η στέρηση των θιγόμενων του δικαιώματος δικαστικής προστασίας τους, ατία που, όπως διαφαιίνεται από την ίδια έκθεση αλλά και από τις δηλώσεις δηλώσεις του αρμόδιου Υπουργού, υπαγόρευσαν την επιλογή της νομοθετικής οδού ως λύσης. Περαιτέρω ούτε από τη συζήτηση στη Βουλή ούτε από κάποιο άλλο στοιχείο προκύπτει ότι ακολουθήθηκαν οι απαιτούμενες διατυπώσεις δημοσιότητας και ενημερώθηκαν οι αρχές και το κοινό για την επίμαχη ρύθμιση. Το γεγονός ότι τηρήθηκαν οι εν λόγω διαδικασίες δεν σσει εν προκειμένω επιρροή, αφού –προκλητικότητα- από κανένα δεν αποδεικνύεται ότι πράγματι τηρήθηκαν.

Υ. Παράβαση των οδηγιών 79/409/ΕΟΚ και 92/43/ΕΟΚ
(NATURA 2000)

20. Οι προσβαλλόμενες είναι τέλος ακυρωτές διότι στηρίζονται στο άρθρο 13 του ν. 3481/2006, το οποίο αντίκειται στις διατάξεις των Οδηγιών 79/409/ΕΟΚ 2.4.1979, για τη διατήρηση των αγρίων πτηνών, και 92/43/ΕΟΚ της 21.5.1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.

21. Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να καθορίζουν, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας που απαρτίζουν το δίκτυο NATURA 2000. Κατά τη νομολογία μάλιστα του ΔΕΚ, οι χάρτες των ζωνών αυτών πρέπει να έχουν αναμφισβήτητη δεσμευτική ισχύ, ώστε να ικανοποιείται η βασική επιταγή της νομικής ασφάλειας (βλ. ΔΕΚ C-415/01 της 27-2-2003 Επιτροπή κατά Βασιλείου του Βελγίου). Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ίδιας Οδηγίας, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να θεσρίζουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφεύγεται η υποβάθμιση των ζωνών ειδικής προστασίας στην γεωγραφική περιοχή των ανωτέρω Ζωνών (παρ. 1 και 2). Για τον σκοπό αυτό δεν αρκούν τα γενικά μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος, που μπορεί να προβάλει η εθνική έννομη τάξη, αλλά είναι αναγκαία η θέσπιση ειδικών κανόνων, που να αποβλέπουν στην εφαρμογή των εν λόγω Οδηγιών, όπως επίσης και η λήψη συγκεκριμένων μέτρων διατήρησης. Σχέδια, τα οποία επηρεάζουν τις προστατευόμενες περιοχές επιτρέπεται να εκτελεσθούν μόνον κατ' εξαίρεση, και αφού οι αρμόδιες εθνικές αρχές βεβαιωθούν πως η εκτέλεσή τους δεν παραβάλλει την ακεραιότητα του τόπου. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει κάθε φορά να εξετάζεται αν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις και, αν ναι, να προκρίνεται η λιγότερο επασχθής για το περιβάλλον, αφού προηγουμένως απορριφθούν απολογημένα οι υπόλοιπες. Σημειώνεται εδώ ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΚ, οι διατάξεις των κρίσιμων παρ. 3 και 4 του άρθρου 6

της εν λόγω Οδηγίας είναι απολύτως δεσμευτικές και απαγορεύουν στο κράτος μέλος να θεσπίζει μέτρα, τα οποία, κατά περίπτωση, το απαλλάσσουν από τις υποχρεώσεις που αυτές προβλέπουν (ΔΕΚ C-256/1998 της 6-4-2000, Επιτροπή κατά Γαλλίας). Σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, εφ' όσον δεν υφίστανται άλλες εναλλακτικές λύσεις και συντρέχουν επιπρακτικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος, είναι υποχρεωτική η πρόβλεψη αντισταθμιστικών μέτρων για την προστασία της συνολικής συνοχής του NATURA 2000.

22. Στην προκείμενη περίπτωση, η επιμαχη νομοθετική διάταξη επέκρινε την κατασκευή ενός έργου που θίγει άμεσα την ακεραιότητα του βιοτόπου των λιμνοθαλάσσιων Μεσολογίου-Αιτωλικού, αν και ο βιότοπος αυτός έχει ενταχθεί στον κατάλογο περιοχών του δικτύου NATURA 2000 ως Τόπος Κοινοτικής Σημασίας και ως Ζώνη Ιδιαίτερης Προστασίας. Συγκεκριμένα, το επίμαχο έργο θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ποσότητας ύδατος του ποταμού, με την οποία τροφοδοτούνται οι εν λόγω λιμνοθάλασσες, οι οποίες αποτελούν σημαντικό υγρότοπο και ενδιαίτημα άγριας ορνιθοπανίδας, προστατευόμενης και από τη Συνθήκη Ραμσάρ. Επηρεάζει επίσης άμεσα την κοιλάδα του Αχελώου, που έχει ενταχθεί στο ίδιο δίκτυο ως Ζώνη Ιδιαίτερης Προστασίας, δεδομένου ότι περιλαμβάνει 8 σημαντικούς τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, 2 είδη θηλαστικών, 5 είδη αμφιβίων και ερπετών και 8 είδη ιχθυοπανίδας του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, τέλος δε 22 είδη πτηνών του Παραρτήματος I της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ. Εντός των ορίων της κοιλιάδας αυτής πρόκειται να κατασκευασθεί το φράγμα της Συκιάς και να ολοκληρωθεί εκείνο της Μεσοχώρας, καθώς και οι ομώνυμοι δύο ταμειυτήρες και υδροηλεκτρικοί σταθμοί. Στον ίδιο κατάλογο έχει συμπεριληφθεί και η περιοχή Ασηροπόταμος, η οποία αποτελεί την «μητρική» λεκάνη απορροής του Αχελώου. Η περιοχή αυτή δεν έχει κάν ληφθεί υπ' όψη ως άξια προστασίας.

23. Κατά τούτο, οι προσβαλλόμενες καθ' ό μέτρο στηρίζονται στην διάταξη του άρθρου 13 του ν. 3481/2006, η οποία επιτρέπει την κατασκευή έργων που απειλούν την ακεραιότητα των ως άνω προστατευόμενων περιοχών είναι παράνομες και ακυρώτες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

και για όσους επιφυλασσομένθα να προσθέσουμε εν καιρώ

ΖΗΤΟΥΜΕ

Να γίνει δεκτή η παρούσα.

Να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες πράξεις.

Να καταδικασθούν οι αντίδικοι στην εν γένει δικαστική δαπάνη μας.

Αντικαθτό μας με την παρούσα ορίζουμε τον Δικηγόρο Αθηνών, Νίκο Κ. Αλιβιζάτο, οδός Βαλαωρίτου 12, τηλ. 210-3613117.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2006

Οι πληρεξούσιοι Δικηγόροι,

ΝΙΚΟΣ Κ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Δ Ι Κ Η Γ Ο Ρ Ο Σ

ΟΔΟΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ 12
105 71 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 36.13.117

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΟΚΟΥΡΑΟΣ
ΔΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΑΟΡ/002728/11 Δ' ΔΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΗΛ. 210 362319 - 333123 - FAX 69322
ΕΘΕΛΛΟΣ 44 - ΑΘΗΝΑ 105 72
E-mail: trokov@air-fo-tnet.gr

ΔΑΝΙΕΛ Κ. ΛΟΡΓΕΡΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΑΔΔ ΕΠΛΑ 2177

ΣΕΝΑ 29 ΑΘΗΝΑ 115 28

ΤΗΛ. 210 77 09 362

ΕΛΒΟΥΤΑ Ι. ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΟΔΟΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ 12 - ΑΘΗΝΑ
Τ.Κ. 105 71 - ΤΗΛ.: 010 56 13 117
ΑΡΧ. 027756918 - ΔΟΥ: Δ ΑΘΗΝΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ-ΕΦΗ ΧΡΗΣΤΟΦΟΠΟΥΛΗΣ
Δ Ι Κ Η Γ Ο Ρ Ο Σ
ΜΑΥΡΟΜΑΤΑΙΩΝ 10 - ΑΘΗΝΑ
Τ.Κ. 106 82 - ΤΗΛ. 82 52 130